

Dosarul nr. 3ra-1462/18

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecătorul: A. Cucerescu
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecătorii: I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

Î N C H E I E R E

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Carpenco împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ, recalcularea pensiei pentru limita de vârstă,

împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis cererea de apel declarată de către Nicolai Carpenco,

c o n s t a t ă :

La 24 februarie 2016 Nicolai Carpenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani, mun. Chișinău, cu privire la obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a aproba decizie privind recalcularea mărimii pensiei pentru limită de vârstă lui Nicolai Carpenco, începând de la 22 mai 2015, cu luarea perioadei de stagiu de cotizare de la 01 ianuarie 1994 până la 31 decembrie 1998 (60 luni consecutive), anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău din 22 mai 2015 privind calcularea pensiei pentru limită de vârstă în XXXXXX lei ca fiind emisă cu încălcare legii și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, la 22 mai 2015 Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău, în baza Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, a stabilit în beneficiul lui Nicolai Carpenco, pensia pentru limită de vârstă în mărime de XXXXXX lei/lunar. Mărimea pensiei a fost calculată de către colaboratorii Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani mun. Chișinău în temeiul coeficientul individual al pensionarului egal cu XXXXXX. Acest coeficient fiind determinat prin raportul dintre suma salariului pentru oricare 60 de luni consecutive din ultimele 180 de luni de muncă, realizate până la 01 ianuarie 1999 și suma salariului mediu pe țară pentru aceeași perioadă, cu stagiu total 42,2 ani.

Nicolae Carpenco a punctat că, la 14 ianuarie 2016, s-a adresat la Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere prealabilă, prin care a exprimat dezacordul cu mărimea

pensiei stabilite, calcularea coeficientul individual de pensionar și s-a cerut anularea deciziei casei teritoriale privind numirea pensiei pentru limită de vârstă în suma de XXXXXX lei, recalcularea coeficientului individual, luând în considerare perioada de cotizare de la 01 ianuarie 1994 până la 31 decembrie 1998, iar prin răspunsul nr. c-32/16 recepționat de la Casa Națională de Asigurări Sociale la 11 februarie 2016, i s-a comunicat că pensia pentru limită de vârstă în mărime de XXXXXX lei este justificată, iar, coeficientul individual XXXXXX a fost determinat corect pentru 60 de luni consecutive și anume, de la anul 1983 până la anul 1987 din ultimii 15 ani de muncă până la intrare Legii nr. 156 privind pensiile de asigurări sociale de stat, adică, până la 01 ianuarie 1999 și din venitul mediu lunar asigurat realizat după 01 ianuarie 1999.

Reclamantul a menționat că nu este de acord cu concluziile făcute în scrisoarea nr.32/16 din 08 februarie 2016 și consideră că calcul a fost efectuat cu încălcări legislative, iar ca rezultat, mărimea pensiei calculate a fost micșorată în mod neîntemeiat.

La fel a indicat că nu au fost calculate perioadele activității de muncă, și anume perioadă de muncă în întreprinderea „Natali” SRL și „Decostar” SRL cuprinse în perioada de la 01 ianuarie 1994 până la 31 decembrie 1998, adică pentru 60 de luni consecutive, iar stagiul de muncă pentru perioadă respectivă este confirmat exact prin înscrierile făcute în carnetul de muncă, precum și prin certificatul privind achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat nr.1637 din 07 iunie 2006, eliberat de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În opinia reclamantului, argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că perioada de la 01 ianuarie 1994 până la 31 decembrie 1998, nu poate fi creditată în stagiul de cotizare realizat, din motivul că fișele de salariu „Natali” SRL prezentate spre verificare pentru anii 1992-1996 nu erau cusute, numerotate și ștampilate, iar pentru anii 1992 și 1997 au fost scrise cu aceeași nuanță de pix, care diferă de nuanța pixului din celelalte fișe de salariu - sunt lipsite de un suport juridic, nu corespund adevărului.

Reclamantul a precizat că, în decursul perioadei anilor 1992-1998 întreprinderea „Natali” SRL a achitat în fondul de asigurări sociale de stat cotizațiile în favoarea reclamantului Nicolai Carpenco, fapt confirmat prin Certificatul nr. 1637 din 07 iunie 2006, eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Nicolai Carpenco a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de a aproba decizie privind recalcularea mărimii pensiei pentru limită de vârstă, începând de la 22 mai 2015, cu luarea perioadei de stagiul de cotizare de la 01 ianuarie 1994 până la 31 decembrie 1998 (60 de luni consecutive), anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani mun. Chișinău din 22 mai 2015 privind calcularea pensiei pentru limita de vârstă în XXXXXX lei ca fiind emisă cu încălcarea legii și compensarea cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice.

La 05 decembrie 2016 Nicolai Carpenco reprezentat de avocatul Irina Beiu a depus cerere de modificare a pretențiilor din acțiunea depusă la 24 februarie 2016 prin care a solicitat , anularea hotărârii Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani, mun. Chișinău nr. 92/2015/74095 emisă în privința pensionarului Nicolai Carpenco prin care s-a stabilit pensia pentru limită de vârstă în suma de XXXXXX lei, obligarea în mod solidar Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani, mun. Chișinău de a efectua recalcul coeficientului individual

pentru Nicolai Carpenco, reieșind din perioada de la 01 ianuarie 1994 până la 31 decembrie 1998, obligarea în mod solidar Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani, mun. Chișinău de a aproba o nouă hotărâre privind mărimea pensiei în limită de vârstă a lui Nicolai Carpenco calculate în baza coeficientului individual pentru perioada de la 01 ianuarie 1994 până la 31 decembrie 1998, cu includerea în stagiul de cotizare total realizat în întreaga perioadă de activitate a perioadei de activitate în SRL „Monica” de la 03 mai 1991 până la 30 decembrie 1991, despre ce este înscrierea în carnetul de muncă a lui Nicolai Carpenco aflată sub nr. 34 și 35 și încasarea în mod solidar din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani, mun. Chișinău a cheltuielilor de judecată.

Solicitarea reclamantului de a include în stagiul de cotizare a perioadei de activitate în SRL „Monica”, și-a întemeiat-o prin faptul că din certificatul eliberat de Casa Națională de Asigurări Sociale din 07 iunie 2006, a sesizat că nici această perioadă nu a fost luată în calcul, fapt ce se combate prin înscrisurile sub nr.34-35 din carnetul de muncă.

Prin hotărârea din 13 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru), cererea de chemare în judecată depusă de Carpenco Nicolai împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani mun. Chișinău cu privire la anularea deciziei privind calcularea pensiei din 22 mai 2015, recalcularea pensiei pentru limita de vârstă, a fost respinsă ca nefondată.

La 13 septembrie 2017, Nicolai Carpenco a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 13 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru), solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 21 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Nicolai Carpenco, cu acordarea apelantului termen până la 12 decembrie 2017, ora 10:30 pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază.

La 11 decembrie 2017 Nicolai Carpenco reprezentat de avocatul Irina Beiu a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat anularea ca neîntemeiată a hotărârii din 13 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

La 26 ianuarie 2018 Nicolai Carpenco reprezentat de avocatul Irina Beiu a depus cerere de apel suplimentară prin care a solicitat anularea hotărârii instanței de fond, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze stagiul de muncă a reclamantului cu indicarea perioadei menționate în carnetul de muncă cu nr. 34 și 35, cu mărirea acestuia cu 7 luni și 27 de zile, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să anuleze calculul coeficientului individual al reclamantului, așa cum salariul său în 1983 constituia 2334,34 ruble și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să utilizeze la calcularea coeficientului individual perioada de muncă asigurată de 60 de luni consecutive pentru perioadele 01 ianuarie 1994 – 30 iunie 1997 în SRL „Natali” și 01 iulie 1997 – 31 decembrie 1998 în SRL „Decostar”.

Prin decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel declarată de Nicolai Carpenco, casată hotărârea din 13 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) și emisă o nouă hotărâre prin care: Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nicolai Carpenco către Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Rîșcani,

mun. Chișinău cu privire la anularea actului administrativ, recalcularea pensiei pentru limita de vârstă. Se anulează decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani, mun. Chișinău din 22 mai 2015, nr.92/2015/74095 privind calcularea pensiei pentru limita de vârstă lui Nicolai Carpenco în sumă de XXXXXX lei. Se obligă Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Rîșcani, mun. Chișinău de a efectua recalculul coeficientului individual pentru determinarea pensiei lui Nicolai Carpenco, reieșind din perioada 01 ianuarie 1994 – 31 decembrie 1998. Se obligă Casa Teritorială de Asigurări Sociale sec. Rîșcani, mun. Chișinău de a aproba o nouă hotărâre privind mărimea pensiei pentru limita de vârstă a lui Nicolai Carpenco calculată în baza coeficientului individual stabilit pentru perioada 01 ianuarie 1994 – 31 decembrie 1998 cu includerea în stagiul de cotizare total realizat întreaga perioadă de activitate în SRL „Monica” (03 mai 1991 – 30 decembrie 1991, înscris în carnetul de muncă nr.34-35). În rest cerința față de Casa Națională de Asigurări Sociale, se respinge ca nefondată.

În susținerea soluției date instanța de apel a constatat că prima instanță a elucidat pe deplin circumstanțele speței deduse judecătii, însă a aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar o verificare suplimentară a acestora a determinat Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău de a concluziona asupra temeiniciei apelului declarat de către Nicolai Carpenco, motiv din care acesta urmează a fi admis, casată parțial hotărârea din 13 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), și emisă o nouă hotărâre prin care să fie admisă parțial cererea de chemare în judecată, or, pretențiile înaintate față de Casa Națională de Asigurări Sociale privind calcularea coeficientului individual pentru calculul pensiei, determinarea mărimii pensiei pentru limita de vârstă ținute de competența Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sec. Rîșcani mun. Chișinău.

La 03 august 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului recurenta a menționat că nu este de acord cu decizia din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, o consideră neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele și au fost încălcate normele de drept material.

La 02 noiembrie 2018 Nicolai Carpenco reprezentat de avocatul Irina Beiu a depus referință, iar la 06 noiembrie 2018 supliment la referință, la cererea de recurs înaintată de Casa Națională de Asigurări Sociale în care a indicat că instanța de apel corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept și corect a aplicat normele de drept material, iar cererea de recurs este depusă în mod nejustificat, motiv din care a solicitat respingerea acesteia ca inadmisibilă și nefondată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 24 aprilie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 29 mai 2018, confirmarea despre recepționarea acesteia de către părți la materialele dosarului lipsește.

În aceste circumstanțe recursul, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, la 03 august 2018, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea a altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens Completul reține, că sarcina instanței de recurs la aceasta etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că, în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justice și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse

pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul reține că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 02 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziilor instanței de apel, iar alegațiile invocate în recurs nu indică încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei pentru declararea recursului admisibil.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul, declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean